

[Keld Andersen]

Såvel istandsættelse som vedligeholdelse af fredede bygninger løber meget ofte op i meget store beløb, som det med den nugældende lovgivning ikke er muligt at opnå tilstrækkelig økonomisk støtte til fra det offentlige, og som der desuden i den nuværende skatte-lovgivning ikke tages tilstrækkeligt hensyn til. I den forbindelse er det nok værd at minde om, at der, når det drejer sig om fredning af naturværdier, gives den pågældende ejer erstatning for det fredede område, medens dette som bekendt ikke gør sig gældende ved fredning af bygninger.

Som lovforslaget er fremsat, vil det desuden få nogle meget uheldige virkninger for landbrugsejendomme og øvrige erhvervsbygninger i den udstrækninger, staten skal overtage ejendommene, idet man nu i modsætning til tidligere også skal overtage den tilliggende jord. I § 3, stk. 2, nævnes desuden en bygnings umiddelbare omgivelser. Jeg er enig i disse synspunkter, når det drejer sig om boligbebyggelse, men her vil en formulering som denne kunne få uheldige virkninger, bl. a. for landbrugsejendomme.

Der tales desuden i lovforslaget om bygninger af »miljømæssig værdi«. Det er et udtryk, som jeg finder meget vagt, og det udtrykkes endnu mere ubestemt end i den gældende lov. Det er noget, vi må have nærmere redegjort for og klargjort under det kommende udvalgsarbejde.

Jeg tænker også på, at der kan opstå nogle uheldige virkninger, f. eks. ved fredning af en enkelt ejendom i en større karré. Her er det min opfattelse, at man kan komme ud for, at fredningen og bevaringen primært vil koncentrere sig om en enkelt ejendom med uheldige miljømæssige virkninger for hele karreen til følge.

Som det fremgår af disse bemærkninger, er vi indstillet på en positiv og grundig udvalgsbehandling, om end jeg ikke i relation til de fremførte bemærkninger på nuværende tidspunkt kan tilsige det konservative folkepartis fulde tilslutning til lovforslaget, som det ser ud her ved fremsættelsen.

A. O. Andersen (CD):

Som netop indtrådt stedfortræder for fru Yvonne Herløv Andersen, der er vores sædvanlige ordfører i sager af denne art, skal jeg ikke gøre mig til af at have nogen omfattende

de viden om sagen – det ville være letsindigt. Jeg vil derfor indskrænke mig til give udtryk for vores principielle holdning til sagen, suppleret med et par enkelte bemærkninger om nogle detaljer.

At samfundet har en forpligtelse til at sikre og værne ældre bygninger, der har arkitektonisk og kulturhistorisk værdi og er en del af vores kulturarv, er for centrumdemokraterne en selvfølgelig konsekvens af hele det kultursyn og den kulturpolitik, vi står for. Det er det principielle i det.

I detaljerne har jeg med glæde hæftet mig ved en ting, og det er, at der i § 16 og specielt i bemærkningerne til § 16 er en klar erkendelse af, at det er en økonomisk byrde at være ejer af en fredet ejendom, og at der i hvert fald er forudsat en vilje i dette ting til i de kommende år at yde noget mere, sådan at man kan sikre, at de ejere, der pålægges denne byrde, også får mulighed for at bære den. Det var sådan det mere glædelige.

Men i min glæde kan jeg ikke nære mig for at trække en lille kæphest ind i sagen, som egentlig ikke har direkte relation til det. Det er, at folketinget også må tænke på at feje for sin egen dør, det vil sige for statens dør. Jeg kan ikke lade være med i denne forbindelse at minde om f. eks. Nationalmuseets situation, som den er beskrevet igennem det sidste par år af ledende museumsfolk, der forholdsvis kontant og, såvidt jeg har kunnet følge den offentlige debat, stort set uimodsagt har sagt, at de ikke engang har økonomi til at vedligeholde de historiske bygninger forsvarligt, som tilhører staten.

Efter dette lille hjertesuk skal jeg vende tilbage til sagen og sige, at jeg da godt kan se berettigelsen i nogle af de betænkeligheder, som den sidste ordfører, hr. Keld Andersen, gav udtryk for, for uanset glæden må vi ikke gøre landet til et arbejdende frilandsmuseum. Det kommer der forhåbentlig noget frem om i udvalget.

Med disse bemærkninger skal jeg tilsige en positiv udvalgsbehandling fra vores side.

Margrete Auken (SF):

Ethvert tiltag i retning af at mindske mulighederne for vandalisme i vort miljø har selvsagt SFs støtte. Problemet med fredningslove er altid at gøre dem tilstrækkelig sikre og alligevel så smidige, at fredninger ikke